

TELEGRAFUL ROMAN.

N° 73 ANULU XII.

tru provinciile din Monarchia pe unu an
8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu cu litere
mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si
pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Telegrafulu ese de doua ori pe septe-
man: joi'a si Dumineca. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditur'a
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
catra espeditura. Pretiulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Sabiu, in 17/29 Septembrie. 1864.

Invitare de a prenumera la „Telegrafulu Romanu“

pe triluniulu Octobru, Novembri si Decembri c. v. 1864.

Abonamentulu pentru Sabiu — — 1 f. 75 xr.

Pentru Transsilvania si monarchia austriaca 2 f. —

entru Romani'a si tieri esterne — — 3 f. —

Sabiu in 17/29 Septembrie 1864.

Redactiunea si Editur'a.

In caus'a mitropoliei.

Sabiu 16 Septembrie. Ne vine a presupune, ca publiculu romanu de relegea gr. or. s'au spariatu, audindu din jurnale, ca Episcopulu Bucovinei se afla la Sinodulu dela Carlovitiu, si ca Preasanti'a Sea nu sprijinesce treb'a Mitropoliei nostre, ci propune Sinodulu trei Mitropolii partiali, un'a in Bucovin'a cu doi Eppi sufragani, unu romanu, si altulu rutenu; alt'a la Ardealu, si a treia la Carlovitiu cu Eppi cei de pana acum. Si precum suntemu informati, au mai cerutu Par. Eppu Hacmanu, ca Sinodulu sa aduca otarire, de au potutu tine Eppulu Ardealului sobore cu reprezentantii clerului si ai poporului valide si canonice?

Noi fiindu informati binisioru despre starea acestoru impregiurari, avemu a aminti aci: ca P. S. Eppulu Bucovinei cu provocarea la „Dorintiele Clerului“ au facutu Sinodulu din Carlovitiu susatinsele propuneri, fara sa fia consideratu stadiulu, la care au fostu ajunsu in Sinodu treb'a Mitropoliei nostre; Preasanti'a Sea, precum este sciutu, au sositu la Carlovitiu atunci, candu Sinodulu au fostu decisu unanimu infintiarea Mitropoliei pe sem'a Romaniloru din Transsilvania, Banatu si Ungaria, neamintindu nimicu despre Bucovin'a; caci astfelu era intielesulu ordinatiuniloru preanalte, ce venisera la Sinodu. — Unu membru sinodalu au observatu, ca propunerile bucovinene nu se potu pune la ordinea dilei din mai multe cause fundate, insa Par. Hacmanu s'au provocatu la o ordinatiune preanalta, in carea se dice: ca Sinodulu pote tracta asup'a lucruriloru bisericesci generali; de si acelasi membru Sinodalu au reflectatu ca Sinodulu pote tracta numai acele lucruri bisericesci generali, care privescu la biseric'a Romaniloru din Ardelu, Banatu si Ungaria, ect.; totusi Par. Hacmanu curendu si-au facutu amici pre Eppi serbi, si au inceputu cu prelegerile sale.

Ne vine a dice, ca Preasanti'a Sea bucovinena d'abia gatisse prelegerile sele, care le cetea in limb'a germana, si eata vinu nisce intrebări preanalte la Sinodu, in care se dice lamuritu: ca relatiunea ierarchica a Diecesei bucovinene numai atunci pote veni la pertractare, dupace infintiarea nouei Mitropolii romane pentru Ardelu, Banatu si Ungaria se va efeptu. Acest'a asiá fiindu, urmeza, ca tota silinti'a Presantiei Sele bucovinene au remasu fara efeptu. Dar nici ca s'au potutu intempra altmintrelea; pentru ca Presanti'a Sea Hacmanu n'aru fi trebuitu sa pearda din naintea ochiloru, ca Preasanti'a S'a inca la anulu 1861. au predatu Ministeriului de Statu „Dorintiele Clerului bucovineanu“ spre decisiune; ca decisiunea ministeriale la acele dorintie inca n'au urmatu; ca din partea Onoratiloru Bucovineni mireni si preoti s'au datu Ministeriului de Statu reprezentatiune in contr'a „Dorintieloru“, si in fine, ca unu obiectu intr'unu timpu nu se pote tracta la doue Jurisdictiuni, la Ministeriulu de Statu, si la Sinodulu Carlovitiu.

Din istorisarea acestora se vede chiaru, cate stricaciuni au causatu trebei Mitropoliei nostre Preasanti'a Sea P. Eppu alu Bucovinei.

Deca in lucruri mici nu sta bine omului a fi inconsecuente, cu atat'a mai putinu in lucruri momentose. Inconsecuinti'a Preasantiei Sele P. Hacmanu se da pe fatia in totogoliciunea sea atunci, candu asemenamu hartia sea din a. 1849 catra Raiaciciu cu nedieuele sale dela a. 1861 pana astadi.

Asia dara treab'a Mitropoliei nostre nu sta reu; ci sa ne pregatimu a intempra infintiarea ei cu caracteru barbatescu, si cu multiamita ferbinte catra Imperatulu nostru, caci Elu ni o va da!

Diet'a transsilvana.

Siedinti'a din 22 Augustu (3 Sept. 1864.

(Continuare si capetu)

Refert. Schnell, provocandu-se mai antaiu la cele ce le-au disu la alta ocasiune despre referintiele urbariale, espune cam urmatorele. Referintiele urbariale prin comitate esista inca de pe tempurile regelui Stefanu, si s'au estinsu cu incetulu si asup'a Secuimeii, de si aici la nceputu domnise egalitate de drepturi. Robotele prin nefavorea tempuriloru devenira totu maigrele, pana candu la a. 1848 se desfiintiera pentru totdeun'a. In legile vechi indesiertu vomu cantu, ce se intielege prin o sesiune intraga, de jumetate ori a patra parte, cate dile s'au datu pentru ea, si ce s'au numitu pamentu alodialu? caci de si regimulu ca de o jumetate de seculu totu intinsu staru la dieta pentru unu urbariu, totusi acel'a pana la a. 1847 nu s'a facutu, si si atunci forte defectuosu si nepracticabilu. Pe bas'a propositiunei acesteia a regimului avemu de a face cu pamentulu alodialu, care sa se dessarcineze. Patent'a urbariala din a. 1854, ce a fostu interpretata si de Poscariu cu multa diligintia, si carea consta din 87 §§-i, o presupune cunoscuta, si esprime totdeodata parerea sea de reu, ca nobilimea chiaru nici dupa a patra parte provocare, si chiaru nici la obiectulu acest'a, ce o atinge atat'u de multu, n'au intratu in dieta, caci prin acest'a perde tier'a o multime de sciintia, inteligintie si esperintia parlamentara. Dar pentru daun'a, ce va resulta de aici, sa-si impute siesi! — In cele d'antaiu siedintie ale comitetului s'au desfasuratu ide'a, ca tota patent'a urbariala sa se supuna unei revisiuni scrupulose si apoi astfelu sa se prefaca intr'o lege a tieriei; caci nu e constitutionalu, ca diet'a sa faca unu supplementu la o patent'a, de ore ce prin acest'a diet'a indirectu aru recunosce tote principiile acestei patente. De alta parte insa s'au reflectatu, ca comitetulu nu este indreptatitu la acest'a, si ca dessarcinarea pamentului au inaintatu predeparte, decatu sa se mai pota stabili; caci, incatu se scie, spre scopulu dessarcinarei s'au respunsu 51 mill., si summ'a, cu carea se va ingreuiá tier'a preste totu, se va urea, se dice, camu la 75 mill. (Schuler—Libloy: Ori la 90 mill.) Deca s'aru fi potutu conchiamá o dieta la a. 1854, candu s'a facutu patent'a urbariala, atunci summ'a dessarcinarei nu s'aru fi urcatu asiá susu, caci s'aru fi statoritu alte principie si s'aru fi mesuratu lucrulu cu alte mesuri. Atunci insa impregiurari au fostu cu totulu altmintrea, si patent'a urbariala s'a facutu, fara de a se fi ascultat mai nainte reprezentanti'a tieriei, diet'a; caci de aru fi fostu atunci dieta si de s'aru fi potutu declara ea in privinti'a acest'a, de siguru tier'a aru fi castigatu celu putinu 30 mill. (Asia e!) — Si de aici inca se vede buneti'a unui regimu constitutionalu, care se pare greoiu si cu spesc mari, care insa apera interesele tieriei. Astadi tier'a nostra atat'a e de ngreuiata prin dessarcinarea pamenturiloru colonicale (iobagesci), incatu despre dessarcinarea pamentului alodialu (jelerescu) din fondurile tieriei nu pote fi vorb'a.

(Citesce apoi raportul comitetului, și notarii] citește proiectul de lege în cele 3 limbi ale țării.)

Nainte de a se trece la dezbaterile generale, refert. mai spune deosebirea cea mică neesențială între operatul regimului și alu comitetului.

Thiemann, dă date mai cu deambruntul despre starea de sarcină a pământului, pentru care a plătit țării până acum peste 53 mill. Că sa nu se îngreueze țării și mai mult, comitetul a hotărât, că rescumperarea acestă a incușilor (jelerilor) sa nu se mai gramădească pe fondul țării, ci sa se lase indivizilor a se rescumperă din puterile lor proprii.

Schuler — Libloy în cuventul foarte energios spune, ca la facerea patentei urbariale au influențiatu preste mesura aristocrației și partea cea mai bună a luat-o pentru sine, pretindendu adeseori indoitu și întreitu mai mare despăgubire, decâtu i-a fostu pagubă. Prin acestă Transsilvania cea seracă s'au adusu aproape la sépa de lemn și s'au încarcatu cu o datorie de 80—90 mill. fl., la care voru avé ce plăti copii și nepotii generației de acum. Acestă sarcină e cu atât mai simțită, cu câtu Ungaria cea de 5 ori asiă de mare că Transsilvania platesce numai ceva preste 100 mill., ear Boemia cea avută numai vre-o 53 mill. Densulu nu vede alta scapare de, acestă greutate nesuportabilă, decâtu numai dându-ne ajutoriu și imperiulu, de care Transsilvania s'a lipitu cu atât mai incredere; ajutoriulu acestă crede ca s'aru poté da prin anticipațiuni fără interese.

Vajda afla proiectul comitetului mai cu scopu decâtu alu regimului, fiindu ca dupa densulu summele de rescumperare au a se încasă că și contribuția prin dregatoriile imperatesci.

Lazaru, repres. regimului nu afla deosebire esențială între proiectul comitetului și alu regimului; ear îngrijirea lui Schuler—Libloy, ca datori'a acestă se va urcă la 80—90 mill. o afla esagerată, și crede ca aceea nu va trece preste 70 mill.

Dupăce mai vorbira Koronk'a și C. Schmidt, dezbaterile generale asup'ă obiectului acestui'a, s'au termină.

Sabiu în 14/26 Septembrie. Unulu din acele proiecte de legi, care aru urmă acum mai de aproape la dezbateri în dietă noastră, este celu pentru împărțirea politică a țării. Sesiunea dietala prezintă însă se apropia de sfârșit, și este 'ndoiela, ca ore proiectul acestă de lege, de importanța atât de mare, de urmări atât de neprecalculabile, luă-se-va la pertractare în sesiunea acestă ori nu? Acestă credem ca aterna de tempulu deschiderei senatului imperialu, carea de va urmă mai curendu, va prescurtă, ear de va urmă mai tardu, va prolunghi și sesiunea dietei noastre. Ori cum însă, noi avem datori'ă, de a face atente pre comunele române, ca a venitu tempulu și ocaziunea, spre a-si manifestă dorințele ca unde voiescu a fi încorporate la împărțirea cea nouă.

Cea d'antăiu întrebare, ce poté fi normativă aici, e înlesnirea administrației, adică îndepărtarea respectivelor comune dela centrulu cercului lor; de aceea comunele sa se întrebă înainte de tôte, care locu centralu le e mai îndemănate cu în tóta privinți'a? Si acolo apoi sa cêra a fi încorporate. Sa nu uite comunele și locuitorii lor, ca aici e vorbă și despre interesele lor materiale aduncu tăietore, și sa cêra acum'a, cându au și dreptulu și ocaziunea de a cere, că sa fie admise acolo, unde ceru interesele lor. Aru fi unu ce deplorabilu, dupa parerea noastră, cându s'aru adoptă de dietă transsilvană principiulu teritoriilor naționale; un'a ca prin acestă s'aru îngreuiă foarte tare administrațiunea, — spre pagubă cui? numai și numai spre a poporului. Dar aru fi deplorabilu acestu principiu și pentru aceea, căci pecându s'aru creă unu teritoriu sascescu și altulu secuiescu, de celu romanescu n'aru fi vorbă, precum în a-deveru în proiectulu regimului de vre-unu municipiu romanescu nu se face nici baremu amintire; dar chiaru și cându s'aru formă unu municipiu romanescu, acel'a nici pedeparte n'aru poté cuprinde pre toti Români, cari locuiescu compacti în Transsilvania, și astfelu pecându în teritoriulu romanescu naționalitățile străine s'aru strecură d'abiă cu sutele, Români din teritoriile neromâne aru numeră cu diecile, deca nu tocmai cu sutele de mii. (Va urmă.)

Senatul imperialu,

dupa cum aude „Const. Oestr. Ztg.“, se va deschide în Noiembrie (27 Octobru). Dupa o corespundență vieneză se voru aduce în sesiunea următoare proiecte de legi de mare impor-

tanță; cu deosebire va subterne ministrulu de justitia elaborate momentose. (Dar ore celu de finantie?!)

Economia de vite a Românilor transilvaneni în Turcia.

Este cunoscutu, ca locuitorii Transsilvaniei se ocupa în lini'a d'antăiu și cu o predilecțiune caracteristică cu agricultura și economia de vite. Din aceste două ocupățiuni capitale și-acoperu densii lipsele sale vitale, aceste ocupățiuni ajutora mică industria și manufactura a țării, ele dau negoțulu internu și esternu o sumă de articuli însemnati.

Modulu despre promovarea acestor rami capitali ai economiei naționale aru merită cu atât mai vertosu unu studiu seriosu, cu câtu facuramu tristă esperiența, ca ambii acesti rami nu înainteza asiă, precum cu totu dreptulu se așteptă dupa desfășurarea iobagiei.

Ne-amu îndepărtă prea tare de scopulu prefiptu voindu a areta cauzele acestei stagnări dealtmîntrelea puțin scrutate de jurnalistică noastră, și asiă ne marginim prelungă o cestiune, care amenința subsistența unei numeroase clase de locuitori ai Transsilvaniei, adică pelanga economiei de vite în Turcia.

Din timpii cei mai vechi se pare a se fi ocupatu Români locuitori la marginile amedionale și resaritene ale Transilvaniei, adică în Scaunulu Mercurei, alu Sabiului, Districtulu Fagarasiului și alu Brasiovului în Treiscaune și Cincu cu prăsirea vitelor, mai alesu cu oieritul. Cu crescerea progresivă a populației se angustara locurile de pasiunitu, și remanendu credincios patriei lor natale, i-aflam continuându-si economia pe câmpiile cele largi și fertile, dar neîpopulate ale Romaniei, Besarabiei și Turciei.

Dela devenirea Besarabiei sub regimulu Rusiei populațiunea acestei țări crescă prin colonii bulgare și rusesci întreitu, și asiă îndata dupa trei diecenii oierii nostri fura constrinsi a parasii pentru totdeun'a cercetarea acestei țări cu turmele lor. Ce se atinge de Romania, cu privire la urmandă împămentenire a țieranilor și reformele cele salutari pentru țiera parte trecute în viața parte proiectate, timpul încă soșese cu pasi repedi, cându oierii nostri și de aici voru fi pentru totdeun'a respinsi.

Singurul lor refugiu rămănu dar acum câmpiile fiscalului turcescu în Bulgari'a și anumitu în Dobruca. Guvernulu nostru austriacu în dreptă considerațiunea momentosei însemnătăți a acestei economii atât pentru statu, câtu și pentru poporulu, carele o pörta, nu pregeta a-i asigura existința prin tractate. Ultimulu tractatu i-lu vedem încheiatu între Austria și Turcia la anul 1855 pe duranti'a de șapte ani, și care prin urmare espiră cu finea anului 1861. La mai multe petițiuni ale oierilor, Guvernulu nostru nu întrelasă, dupa cum ni-se spune, de a face pasii conveniti spre reînnoirea acestui tractatu, dar în realizare intempina acestă greutate mai ne'vingibile.

Dupa resbelulu din Crimu dela 1854 încôce și mai alesu dela cucerirea totală a Circasiei prin Rusii'a poporele subjugate preferu a emigră din patri'a lor, decâtu a se supune despotismulu rusescu. Și asiă vedem Tatarsi din Crimu și Cerchesi din Caucasu cu diecimele de mii imigrandu în Turcia, cu care se afla aceste popore în legaturi tradiționale, consangene și confessionale.

Ce estensiune iau aceste imigrări până acum necurmă se poté vedé din gazetele europene în tôte zilele și nu credem, ca gresim, deca tacsămu numerulu acestor emigranti de fatia cu summă de peste o jumătate de millionu de suflete.

Turcia priimesce cu ospitalitate pre acesti nenorociti și îi transferă pre toti cătra malulu dreptu alu Dunarei adică în Bulgari'a și Dobruca, unde apoi se re'ncartă pre bunurile întinse ale fiscalului turcescu, care până acum erau folosite de oierii nostri că locuri de pasiune pentru vitele lor.

Eata pe scurtu starea lucrului. Turcia, voindu pe o parte a-si întări elementulu seu, pe care se afla ea astadi fundata era pe alta parte în dreptă sea presupunere, ca dela unu popor întru tôte eii-si suditu va trage neproportunatu mai mari folose, decâtu dela supusi streini, apoi fatia cu construirea căilor ferate până și în aceste locuri, care radica pretiulu mosielor: refusa ori și care re'noire a mentionatului tractatu sub pretextu, ca tôte locurile până acum de oierii nostri folosite s'aru fi împărțitu între colonisti crimieni și circasieni, prin urmare nu aru fi cu potința că fără daune mari ale fiscalului turcescu și ale privatilor sa se concéda continuarea unei economii neratunabile și s'aricătoare desvoltării agriculturii.

Dupa unu siru lungu de pertractări în privinți'a contraversiilor provenite, la propunerea guvernului austriacu Turcia se nvoii la aceea, că o comisiune austriaco-turcescă sa

mérgea în fatia locului și să cerceteze cu deameruntul starea de fatia a locurilor de pasiunitu, folosite de oieri și celelalte impregiurări; până la constatarea acestor a însă, prelungindu-se să se sustina de către ambele părți tractatul dela 1855 în deplin'a sea valóre. De suntemu bine informati, comisiunea acést'a erá sa-si începá activitatea sea inca în tómn'a anului trecut, dar cu tóta atentiunea, cu care urmarimu noi acestu obiectu, nu amu potutu aflá despre rezultatele ei până acum nimicu. Póte ca Turci'a sciú și póte i-a succesu de a traganá deslegarea acestei cestiuni și a ruiná intraceea pe economii nostri. Ne-a atinsu însă tare durerosu, candu amu întielesu, ca în anul acést'a dupa alte calamități, de care fu cercetata multu cercat'a nóstra patria, economiloru de oi se denegá cu totulu trecerea peste Dunare cu turmele lor multe putine câte le mai au, spre ernatu în Bulgari'a.

Sperámu și asceptámu dela Guvernulu nostru, ca va luá și va fi și luatu póte mesurile recerute spre a delaturá pe calea diplomatica nu numai acést'a scadere momentana, daru va îngrijí și pentru aceea, cá sa scape economii nostri din nesecur'a positiune, în care se afla astadi, prin invoirea tractatului mentionatu fia acést'a chiaru cu pretialu unoru modificatiuni mai putinu favoritóre.

Ori și care însă va fi rezultatulu pertractáriloru diplomatice în acést'a privintia, noi fatia cu referintiele Turciei de astadi espuse mai susu, ne tñemu de o santa datorintia, a trage de timpuriu atentiunea aceloru barbati, cáror'a le jace la inima bunastarea și prosperarea poporului nostru, asupr'a abnormitáti, în care a ajunsu acést'a economia și asupr'a imposibilitáti de a o sustiné pe viitoriu.

Mii de familii voru serací cu totulu, voru deveni simpli proletari, neputandu-si continuá modulu castigárei hranei invetiátu dela protoparintii sei. Cunóscemu aceea cu totii, ca cátu de greu isi scie ajutá poporulu în atari casuri. Multe din scapatatele familii voru parasí cu lacrimi pe fatia patri'a lor natala emigrandu în Romani'a și Turci'a, unde de acum chiaru gasimu sate întregi de Transsilvani. Pentru noi însă nu póte fi egale, de perdemu séu ba numerice din elementulu nostru, precum nu potemu fi indiferenti nici la aceea, cá o populatiune atátu de brava sa devina cu totulu în decadentia și în miseria, în ale cároru urme pasiesce și depravarea și demoralisarea.

A demonstrá prin arguminte afirmatiunea nóstra acést'a, tñemu a fi de prisosu și ne luámu voia, a readuce spre acestu scopu în memoria cetitoriloru ieremiadele jurnaleloru magiare despre miseri'a, în care a ajunsu astadi o parte mare a Secuiloru.

Signalisandu pericolulu amenintatoriu și constatandu tristele-i urmári pentru o parte mare a Romániloru din Transsilvani'a, nu potemu incheiá fára sa amintímu pe scurtu și remediele, prin care, dupa parerea nóstra, s'aru poté duraveru și cu efeptu intempiná o atare calamitate.

A cere, cá oierii nostri, de care e vorb'a, sa-si continue economi'a loru de vite în patria séu sa o schimbe cu aceea a campului, e neposibilu parte din caus'a angustimei și sterilitáti pamentului, unde locuiescu ei astadi, parte din caus'a positiiei locuriloru.

Singurii rami de economia, pe care s'aru poté aruncá ei cu prospectu la óre-si care successu duraveru, aru fi cultur'a pomiloru roditori, a gradineloru și în fine a paduriloru. Nedespectaverulu negociu cu materii crude alu Principateloru cu Transsilvani'a inca usioru s'aru poté asecurá mániloru loru. Mai incolo suntu órecare meserii, precumu argasítulu de pei, construirea de carutie, butnari'a, pandiari'a s. a. care de acum inflorescu în unele părți ale tiei.

De voimu dar a asecurá subsistintia periclitata a unei clase numeróse din noi, de voimu sa nu ne slabésca elementulu nostru, ci sa se intarésca, e necesitate imperativa, a studiá de timpuriu esintia mentiunateloru ocupatiuni și meserii și a îngrijí cu seriozitate de promovarea, incetatiunirea și generalisarea loru.

Varietáti și noutáti de di.

Pentru biseric'a rom. (gr. or.) din Dev'a au incursu: dela Esc. Sea Mitropolitulu Alessandru Stere'a Siulatiu 10 f., Ioann Moldovanu-Farkas în Vienn'a 1 #., Ioann'a Moldovanu în Vienn'a 2 f., Dr. Basiliu Szabó în Sabiiu 1 #., Theocarú S. Mantsiu în Brasiovu 1 #., G. Sfântigu în Focsiani 1 #., Constantinu I. Friand'a în Bucuresci 5 f., Diamandi G. Arseniu în Brasiovu 5 ., Constantinu Pantiu în M.-Osiorheiu 2 f., Mari'a Haggi Iordanu în Brasiovu 1 #., Ioann Lec'a în Brasiovu 10 f., Nicolae Gaitanu în Vasiarheiu 2 f., Oprea P. Sfetea în Brasiovu 2 f., I. Herisiescu în Bucuresci 1 #., Ecaterin'a B. Popp în Brasiovu 6 f., Ioann

Pannovicu în Sabiiu 2 f., Ioann Mog'a în Elöpaták 1 f., Basiliu P. de Harsianu în Abrudu 2 f., Iosifu Popu în Teac'a 1 f., Nicolau Barbu în Clusiu 2 f., Summ'a totala 6#. 52 f.

Cu vorb'a siése galbeni imperatesci și cinci dieci și doi fiorini m. a. care summa s'a și tramesu cu post'a de astadi la curatorulu bisericei române în Dev'a. —

DD. Nic. Popovicu Parochu în Kovászn'a 1 f., Georgiu Ioann în Brasiovu 5 f., Petru Spuderc'a în Brasiovu 30 xr., Ioann Paei'a în Kovaszn'a 1 f., Constantinu Munteanu în Kovaszn'a 10 xr., Ioann Flesieru în Kovaszn'a 30 xr., Georgiu Petreanu în Brasiovu 1 f. Prin ajutorulu parochului localu dela 27 crestini scrisi în unu catalogu rezervatu spre asiediarea între scrisorile bisericei din Dev'a 3 f., 34 xr. Summ'a 12 f. 4 xr. și unu duoidieceriu. — „Gaz. Transs.“

Lucrările pentru recrutatiunea pe anul 1865 se voru incepe în Octobré 1864. Totu contingentulu va face 85,000 feciori. Tax'a de eliberare, dupacum amu comunicatu, e 1200 fl. v. a.

Imperatés'a Eugeni'a din Franci'a farmeca inimele Germaniloru în modu neindatinatu. Toti câti scriu din Schwabach, nu potu laudá din destulu popularitatea, simplitatea și amicitiatea inaltei dómne. Ea umbla ori pe josu ori într'o trasura simpla cu doi cai, povestescu cu toti, salutá 'n drépt'a și stâng'a și arata cu deosebire poporului iubirea sea. Acést'a portare cu atât'a bate mai tare la ochi, căci Imperatés'a Russei, ce fusese aci cu putinu mai nainte, observase totdeun'a regulele etichetei, umblá cu trasur'a cu 6 cai și incungiurata de suita numerósa, ear de publicu se tineá de parte. —

Principatele române unite.

Unulu din cele mai insemnate acte ale guvernului romanescu este introducerea, séu mai bine reintroducerea vâmei de esportu pentru tóte productele crude, ce se espórta din tíera. Prin vâmile acestea de 5% veniturile statului voru cresce insemnatt.

Diu'a onomastica a Domnitorului, dupacum spunu deseles corespundintia din tíera, s'a serbatu pretotindeni cu mare solemnitate, — cu tóte ca corespundintiele foiloru germane néga acést'a solemnitate și o espunu numai cá un'a maiestrita prin organele guvernului.

D. Martianu, meritatul statisticu alu Romaniei, publica în „Bucimulu“ o epistola fórte interesanta despre cei 50—60,000 Románi (Valachi) din Moravi'a. —

Diuariele din urma din Romani'a inca nu ni-au sositu.

Prospectu politicu.

Cestiunea cea mai importanta astadi nu mai e caus'a germano-danesa, carea prin indelungat'a sea traganare a perdutu interesulu, ci e caus'a franco-italiana, resp. franco-romana. Comunicaseramu în numerulu din urma, ca Napoleonu a 'ncheiatu unu tractatu cu Victoru Emanuilu, dupa care cel'a în decursu de 2 ani sa retraga trupele francese, ce apera astadi Rom'a, ear cest'a se obléga, a respectá și a aperiá fruntariile statului bisericescu. Tractatul acést'a, ce póte avé urmári fórte momentóse, este astadi obiectulu celoru mai feliturite combinatiuni, mai cu séma dupace se constatéza prin scirile mai nóue, ca acelu tractatu s'a ratificatu în 8/20 Septembre. În urm'a acestui'a se crede, ca Victoru Emanuilu va și stramutá resiedinti'a regésca dela Turinu la Florenza. — Camerele italiene suntu conchiamate pe 5 Octobré (25 Septembre); nevoi'a finantiala se pare a fi mare. —

În dilele din urma s'au intemplatu în Turinu mai multe atacuri între civili și militiá, la cari de ambe părțile a cursu și sânge. Poporulu a strigatu: Josu cu ministeriulu! Sa traiésca capital'a Italiei Turinulu! — Revolt'a, de și repetita în mai multe seri, n'a luatu dimensiuni mai mari. —

Dupa unu telegramu, de altmintrea inca negarantatu din Berlinu, Dani'a aru fi reieptatu proiectulu platirei unei summe preste totu către staturile germane beligerante.

Adunarea natiunala a Greciei a decretatu cu mare maioritate suspendarea senatului, și astfelu Greci'a de aici înainte va avé numai un'a camera.

Camera Serbiei s'au inchisu în 6/18 Septembre. Cuventulu de tron alu principelui esprime deputatiloru multiamit'a pentru concursulu patrioticu și luminatu, ce l'au datu regimului.

În Poloni'a russésca inca totu nu e pace. Emigratiunea polona din Parisu de curendu emise o proclamatiune către poporulu polonu, în carea-i spune, ca lupt'a cu Russi'a inca n'a 'ncetatu, ci au intratu numai într'o fasa nóua a desvoltárei sele. Și în adeveru, Russi'a nu se 'ncrede pácei de acum, ci tine frênele guvernárei mai totu asiá de strinse cá pe tempulu resbelului.

Nr. 30—2 Publicare de concursu.

Spre ocuparea posturilor invetiatoresci, la scólele populare gr. or. din tractulu protopresbiteratului Zlatnei de josu, se deschide concursu, in urmatóarele comune:

- a) in Petrosieni, cu emolumentele 130 f. v. a., cortelu liberu, lemne de focu, o particea din venitele cantoriei.
- b) in Buciumu-Cerbu, cu salariu de 120 f. v. a., cortelu liberu, lemne de focu, si cu o parte din venitele cantoriei.
- c) in Valea-dosului, cu salariu de 100 f., cortelu, lemne de focu, si o parte din venitele cantoriei.
- d) in Trempóele, cu salariu de 100 fl. v. a. cortelu, lemne de focu, si o parte din venitele cantoriei.
- e) in Fenesiu, cu salariu de 100 fl. v. a. cortelu, lemne de focu, si o parte din venitele cantoriei.
- f) in Presaca, cu leafa de 60 fl. v. a. cortelu, lemne de focu, si jumetate din venitele cantoriei.

Doritorii de a ocupa unulu din aceste posturi, prevediendu-si cererea, cu Atestatu ca au absolvatu celu putinu trei clase normale, cursulu pedagogicu in institutul diecesanu, ca suntu cantareti, Románi, si de confessiunea gr.-orientala; au de a o adresa subscrisului, celu multu pâna 'n 30 Sept. a. c., spre a se potea asterne Esc. Sele Pré sfintitului D. Episcopu diecesanu, pentru inalt'a aprobare.

Abrudu in 8 Septembre 1864.

Inspectoratulu scóloru gr. or. din Protopresbiteratulu Zlatnei de josu.

Ioanne Gallu, Administr. Protop.

Nr. 33—2 Concursu.

La scól'a populara, romána, ortodoxa, din Zizinu, districtulu Brasiovului, sa cere unu invetiatoru, care sa fia si cantaretiu la Biserica, cu salariu anuale de 80 f. v. a.

Predisulu salariu sa priimesce regulatu la sfarsitului fiacarei luni dela Diregatori'a comunala pre lánge infatisierea cuvantiei timbrate.

Pentru acestu postu vacantu se deschide concursu pâna la 30 Septembre a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doresce a concurá pentru postulu susu numitu, are a tramite in Brasiovu, la Pré On. scaunu Protopopescu I alu Brasiovului pe lánge petitiune timbrata cu 50 xr.

1) Atestatu ca a absolvatu cu portare buna si cu sporiu de class'a I gimnasiulu micu, si cursulu pedagogicu din Sabiiu, séu celu pucinu gimnasiulu micu, si ca cunósce tipiculu si cantările bisericesci.

2) Atestatu de botezu, ca e de confessiunea gr. or., si in fine

3) Atestatu de portare politica; si acestea pâna la susu prefiptulu terminu, spre a se poté asterne cei alesi din concurenti Esc. Sele, Pré santitului Episcopu alu Bisericei ortodoxe, pentru parintésca intarire. Zizinu 8 Septembre 1864.

Oprea Bogdanu, Parochu. Ioann Ciceiu, curatoru.

Nr. 32—2 Concursu.

La scól'a populara, romána, ortodoxa, din Darste, districtulu Brasiovului, se cere unu invetiatoriu cu salariu anuale de 120 fl. v. a.

Predisulu salariu se priimesce regulatu la sfarsitului fiacarei luni dela diregatori'a comunala pe lánge infatisierea cuvantiei timbrate.

Pentru acestu postu vacantu se deschide concursu pâna la 30 Septembre a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doresce a concurá pentru postulu susu numitu are a tramite in Brasiovu la Pré Onóratulu Scaunu I. prot. alu Brasiovului pre lánge petitiune timbrata cu 50 cr.

1) Atestatu ca a absolvatu cu portare buna si cu sporiu de class'a I. gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu din Sabiiu, séu celu putinu gimnasiulu micu.

2) Atestatu de botezu, ca e de confessiunea gr.-orientala, si in fine

3) Atestatu de portare politica; acestea pâna la susu prefiptulu terminu, spre a se poté asterne cei alesi din concurenti Escelentiei Sele Pré Santitului Episcopu alu Bisericei ortodoxe, pentru parintésca intarire. Darste 8 Sept. 1864.

Tom'a Bersanu, Parochu.

George Mesiota, Curatoru.

Nr. 23—2 Publicatiune de concursu.

A. Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scól'a populara romána gr. or. din Albacu, se deschide prin acést'a concursu pâna 'n 25 Septembre 1864.

Emolumente suntu 200 f. v. a., lemne câte trebuie si cuartiru liberu.

B. Asemenea pentru postulu invetiatorescu la scól'a populara romána gr. or. din Ponorelu, se deschide prin acést'a concursu pâna 'n 25 Septembre 1864.

Redactoru respundiatoru Zacharia Boiu.

Emolumente suntu 160 f. v. a., patru stángenii de lemne, cuartiru liberu si o gradina.

Doritorii de a ocupa aceste posturi suntu pofiti a-si asterne petitiunile sele pâna la terminulu de susu, prevediute cu urmatórele documente:

- a) ca au absolvitu gimnasiulu inferioru si cursulu pedagogicu in institutul diecesanu,
- b) ca suntu Románi de relegea gr. or.
- c) ca suntu ómeni cu moralitate buna.

Ce au a se tramite pre terminulu de susu la scaunulu Protop. alu Zlatnei de susu.

Campeni 20 Augustu, 1864.

Inspectorulu scolaru districtuale din Protop. Campeniloru.

Ioanne Patiti'a,
Administr. protopopescu.

Nr. 31—2 Concursu.

La ocuparea postului de invetiatoru in opidulu montanu Zlatn'a, cu emolumentele 200 f. v. a., trei orgii lemne de focu, jumetate din venitele cantoriei, se deschide concursu.

Competitorii, pe lánge producerea atestatului, ca au absolvatu celu putinu câteva clase gimnasiale inferioare, ca suntu pedagogi, cantareti, si ca cunoscú tóte trei limbile ale patriei, au a-si adresa cererea la subscrisulu pâna la 30 Septembre a. c., spre a se substerne Escelentiei Sele D. Episcopu diecesanu, spre intarire.

Inspectoratulu scóloru gr. or. din Protop. Zlatnei de josu. Abrudu in 8 Septembre 1864.

Ioanne Gallu, Administr. Protop.

Nr. 19—1 EDICTU.

Ioann Tronariu din Comun'a Pórt'a, Cerculu Branului, de religiunea gr.-or. carele de mai multi ani a parasitu pre legiuit'a sea sotie Bucur'a Ioann Musiu totdeacolo, precum si Oprea Gaina, carele de mai multi ani a parasitu pre legiuit'a sea sotie Paraschiv'a Petricu ambi din Rasnovu, — fâra a se sci locul petrecerei lor — se provocu prin acést'a, cá in terminu de unu anu dela datulu de fatia negresitu sa se presenteze inaintea subscrisului Scaunu Protopopescu, pentruca la din protiva, procesulu matrimoniale asupra-le pornitu, se va decide si fâra de ei in intielesulu SS. Canóne bisericesci.

Dela Scaunulu Protopopescu gr.-or. alu Brasiovului. Zernesci in 10 Iuliu 1864.

Ioann Metianu m. p., Protopopu.

Nr. 20—1 EDICTU.

Ioann Tom'a Costandinu, din Turchesiu, in Ardélu, de relegea gr. or. a parasitu pe legiuit'a sea socia Ecaterin'a Nicolae Bidu, din Brasiovu, de legea ortodoxa, de 10 ani de dile, nedandu celu mai micu semnu de ubicatiunea lui.

Deci mai susu numitulu parasitoriu prin acést'a se sorocesce, cá dela dat'a de mai josu in unu anu si o dí sa se infacisiedie negresitu inaintea Scaunului Protopopescu I alu Brasiovului, cáci la din protiva se va dá hotaríre la acti'a sociei lui si in lipsa-i.

Brasiovu 7. Augustu 1864.

Io sifu Baracu, Adm. prot. int. alu Brasiosului.

Nr. 22—1 CITATIE EDICTALA.

Elen'a Davidic'a legiuit'a sotie a lui Nicolaie Oage amandoi din Bodol'a (Budila) Comitatu Albei de susu Cerculu Hegigului, carea de 6 ani de dile siau parasitu cu necredintia pre numitulu seu sotiu si au prebegitu in lume, prin acést'a se sorocesce, cá in terminu de unu anu si o dí, dela datulu de fatia, negresitu sa se presenteze inaintea subscrisului Scaunu Protopopescu, spre a stá fatia la judecata, pentru ca la dincontra, procesulu din partea barbatului ei asupr'a ridicatu, si fâra de dens'a se va hotari, amesuratu Canoaneloru Sfin-tei Bisereci Ortodoxe greco orientale.

Scaunulu Protopopescu greco res. alu tractului Hidvegului.

Elópatak 15. Augustu 1864.

Ioann Mog'a, m. p. Protopopu.

Nr. 21.—3 Edictu.

Prin care Ann'a lui Iosfu Pecurariu din Racoviti'a, scaunulu Sabiiului, care cu necredintia au parasitu pe legiuitulu ei barbatu Dimitrie Cándea din Poian'a scaunulu Mercurei, fâra a se sci locul aflárei ei, se provocu prin acést'a, cá in terminu de 1 anu si o dí dela datulu de fatia negresitu sa se infacisiez inaintea scaunului protopopescu subscrisu, cáci la din contra procesulu incaminatu se va otari si fâra de dens'a in intielesulu ss. Canóne bisericesci. Sabiiu 1. Augustu 1864.

Petru Badila, Prot. gr. res. alu Mercurei.

Editor'a si tipariulu tipografiei diecesane.